

створювати потенційно новий, якісний продукт діяльності. Таким чином, важливо зазначити структурні компоненти творчої свідомості, до яких О.М. Матюшкін відніс: направленість на генерування оригінальних рішень творчих завдань, спрямованість до ідеалізму, пошукова активність творчої діяльності та потужна стимуляція пізнавальної діяльності.

Також, цікавим є той факт, що особистість при вирішенні творчого завдання спирається не тільки на зовнішні властивості індивіда, а й підсвідомо звертається до своєї інтуїтивного рівня, що супроводжується емоційною активністю.

Згідно з Я. Пономарьовим креативність пов'язана з такими якостями особистості, як: цілеспрямована пошукова мотивація та рефлексія, як результат мисленнєвого процесу. Не менш важливим у роботах автора є те, що людина у процесі розв'язання творчих завдань у лабораторних умовах керується інтуїтивним досвідом, а творчий продукт з'являється як результат мисленнєвого процесу, а сама особистість перебуває у стані мотиваційної напруженості.

Аналізуючи погляди різних учених на креативність, доречно виокремити основні психологічні особливості розвитку креативності студента-психолога: 1) вікові особливості; 2) творчі здібності; 3) творча мотивація; 4) цілеспрямованість думок; 5) постійна пошукова діяльність; 6) підсвідомі процеси; 7) емоційне переживання.

Отже, процес розвитку креативності майбутніх психологів полягає у самостійній творчій діяльності, активізації творчого мислення, стимуляції творчої діяльності та творчому підході, що зумовлюють продуктивне вирішення творчої проблеми або задачі у майбутній професійній діяльності.

Список літератури

1. Андреев В. И. Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности / В. И. Андреев. – Казань, изд. Казанского университета, 1988. – 232 с.
2. Психологічна енциклопедія/ [Авт. – упоряд. О. М. Степанов]. – К.: «Академвидав», 2006. – 424 с.

*Науковий керівник: Доценко Л.В.,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 378.091:159.9:378.4(100) (043.2)

Андрусенко А.О.

Національний авіаційний університет, Київ

МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ ЗА КОРДОНОМ

Сьогодні досить актуальним є питання вибору міжнародної освіти. Вважається, що такий досвід дає людині значно більше, ніж знання. Перш за все, студент отримує незалежність, можливість використати навички, які раніше були не потрібні, з'являється впевненість у собі та своїх силах, розвивається критичне мислення.

Одним з основних етапів соціалізації індивіда, що сприяє формуванню його світогляду, є здобуття вищої освіти. Мотивація отримання вищої освіти займає

одне з важливих місць в структурі особистості.

Орієнтація на продовження освіти за кордоном може бути обумовлена рівнем домагань, самооцінкою, а також прагненням досягти успіху. Безперечно, формування індивіда відбувається упродовж усього його життя, але саме в університеті закладаються основи фахівця як особистості.

Закордонні університети радо приймають українських студентів, забезпечуючи їх стипендіями, житлом, всім необхідним. Галузі технічних і природничих наук фінансуються державами охочіше, ніж гуманітарні. Це пояснюється тим, що більшість країн спрямовані саме на розвиток інноваційних технологій. Тому програмісти та інженери, фізики й математики, біологи та екологи частіше отримують безкоштовні гранти на навчання, можливість працювати з новітніми розробками, отримують доступ до добре оснащених лабораторій.

Мною було проведено анкетування серед студентів гуманітарного і технічного напрямків для порівняння їхньої мотивації щодо навчання за кордоном. Було визначено кілька основних чинників, що спонукають студентів отримувати міжнародну освіту.

Анкета містила в собі як загальні питання стосовно вибору професії, перспектив розвитку обраного напрямку в Україні, так і запитання стосовно вибору навчання за кордоном. Серед опитуваних психологів 67% студентів планують в майбутньому працювати за обраною спеціальністю, серед інженерів цей відсоток нижчий – 44%. Більшість бачить перспективи розвитку даних спеціальностей в Україні, проте 50% гуманітаріїв та 67% студентів факультету технічного напрямку хотіли б отримати міжнародну освіту.

Можна припустити, що однією з причин міграції українських студентів за кордон є якість освіти. Адже більшість студентів відповіли, що їх не задовольняє система освіти в Україні. В Україні є можливість для навчання, доступ до вищої освіти практично необмежений через значне державне замовлення і порівняно низьку вартість навчання, а от віддача від вищої освіти порівняно низька.

Проте, стверджувати, що саме якість освіти є вирішальним фактором при виборі країни навчання не можна. Гадаю, що значний вплив має сама країна, адже держави з високорозвинутою системою освіти, це зазвичай території з високою якістю життя та високими потенційними доходами. До того ж студентські міграційні мережі мінімізують витрати майбутніх студентів.

Можна відмітити, що основні мотиви, що спонукають навчатися за кордоном і в психологів, і в інженерів схожі. Перш за все це бажання стати висококваліфікованим спеціалістом та забезпечити успішність у майбутній професії. Тобто професійні амбіції, рушійна сила, яка являється ідеальним мотиваційним чинником, допомагає досягати поставлених цілей. Вищий рівень європейської освіти допоможе цим студентам дозволить оволодіти новітніми професійними навичками та стати професіоналами своєї справи. Також, досить суттєвим є бажання розширити свій світогляд та можливості, вивчити іноземну мову, частина студентів хотіли б залишитися працювати за кордоном.

Отже, на мою думку, навчання українців за кордоном є дуже важливим досвідом. Це дає можливість сформувати свідомого спеціаліста з високим рівнем теоретичних та практичних знань, цілеспрямовану особистість, з широким спектром інтересів. Проте, необхідно створити умови, щоб студенти після

здобуття освіти прагнули повертатися на батьківщину та розвивати обрану галузь, адже серед опитуваних лише один студент вказав, що має такий намір. А також, вкрай необхідно розвивати систему освіти в Україні, докладати власних зусиль для її покращення.

*Науковий керівник: Семиченко В.А.,
д-р психол.наук, професор*

УДК 159.923:004.9 (043.2)

Антипенко М.С.

Національний авіаційний університет, Київ

РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

На сьогоднішній день у зв'язку із інтенсивним розвитком інформаційних технологій, комп'ютеризації більшості сфер науки, промисловості та техніки, а також через стрімкий процес використання комп'ютерів в повсякденному житті людини інформація займає центральне місце в житті кожної особистості.

Науковою проблемою є те, що за останні декілька років впливу віртуальних засобів взаємодії сталося серйозне перетворення соціальних відносин і комунікацій, що вимагає раціонального наукового пояснення нового контексту соціальної взаємодії. Проблема формування інформаційного суспільства – це головна концептуальна основа для вивчення сутності, організації та розвитку інформаційної культури особистості в сучасному суспільстві.

На даний момент особистість фактично оточена інформацією, яка пронизує всі сфери повсякденного людського життя та її діяльності. З кожним днем зростає кількість каналів комунікації, а способи та засоби передачі інформації постійно змінюються, стають більш спрощеними, компактними та загальнодоступними.

Так як інформація – це інтегральна частина всієї людської діяльності, то всі процеси індивідуального та колективного існування постійно утворюються новим технологічним способом, сучасна система комунікації, що має глобальний характер, встановлює соціальній системі нові критерії та вимоги. Сучасне суспільство та його внутрішня складова, а також функції та призначення окремих елементів змінюються і передусім ці зміни позначаються на комунікаційних властивостях суспільства, насамперед міжособистісних зв'язках.

Розуміння сучасної дійсності, місця людини в ній та сам процес розвитку особистості пов'язані з тим, що процес інформатизації пронизує всі сфери суспільного життя, істотно змінює не тільки їх зміст, а й способи і форми відображення буття в свідомості людини.

Безумовно, одним із основних чинників, що впливають на розвиток особистості в інформаційному суспільстві, є повне перенесення соціальних взаємодій у віртуальне середовище. Поряд із безпосередніми міжособистісними контактами, все більшого поширення набувають взаємодії, які опосередковані інформаційними технологіями. Наприклад, сайти соціальних мереж дозволяють контактувати людям, які без використання комп'ютерних технологій ніколи б,